

3.4.2. Ensenyament d'Enginyeria Tècnica Agrícola a l'EUETAB de la UPC

L'Enginyeria Tècnica Agrícola s'imparteix a l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona que és un centre adscrit a la Universitat Politècnica de Catalunya.

Context institucional. Objectius i accés a la titulació

L'EUETAB fou fundada l'any 1911, per tant ens trobem amb un centre d'àmplia tradició. Actualment l'EUETAB imparteix tres enginyeries tècniques agrícoles: la d'Explotacions Agropecuàries, la d'Indústries Alimentàries i la d'Hortofructicultura i Jardineria. Com a primer aspecte important, doncs, cal destacar la tradició i prestigi amb què compta l'Escola, que s'evidencia també amb la bona imatge dels seus titulats en l'entorn social.

Pel que fa a la situació de l'EUETAB com a centre adscrit de la UPC, s'ha posat de manifest la necessitat d'incrementar els vincles entre les dues institucions. Així, s'observa que la comunitat universitària de l'Escola desitja que hi hagi una més gran integració en el context general de la UPC. D'altra banda, dins la mateixa Escola es presenta la necessitat d'articular noves fórmules per fomentar la participació de docents i estudiants en els òrgans de gestió del centre i reforçar d'aquesta manera el sentiment de pertinença a l'Escola.

Quant als objectius, cal dir que, durant el curs 1997-98, l'EUETAB ha establert els objectius generals de la titulació impartida en les seves tres especialitats. De totes maneres, encara no s'han formulat de manera específica els objectius concrets de cadascuna d'elles en espera d'enllestir la planificació estratègica del centre.

En relació a l'accés, cal comentar que, durant el període analitzat, l'oferta s'ha mantingut estable en 75 places per cada especialitat. En global, la demanda en primera opció és superior a l'oferta. De totes formes en els dos darrers cursos s'ha detectat una disminució de les demandes per ingressar a l'EUETAB. Pel que fa a les notes de tall en primera assignació són superiors a 6 en ambdues titulacions.

Taula 3.4.6. Estructura de l'accés en el curs 1997-98 en els ensenyaments de la EUETAB de la UPC

Titulació	Nota de tall en primera assignació				
	Cursos acadèmics				
	93/94	94/95	95/96	96/97	97/98*
Ind. Alimentàries	5.85	6.11	6.27	6.21	6.19 (n.d.)
Explot. Agropecuàries	5.73	5.97	6.11	6.22	6.11 (n.d.)

* Entre parèntesis apareix la nota de tall equivalent per al curs 1997-98

	Demanda d'accés el curs 1997/98 PAAU			
	Places ofertes	Demanda total	Demanda en 1 ^a opció	Demanda satisfeta 1 ^a opció
Ind. Alimentàries	75	624	86	46
Explot. Agropecuàries	75	551	89	53

	Demanda d'accés el curs 1997-98 FP2		
	Demanda total	Demanda en 1 ^a opció	Demanda satisfeta
Ind. Alimentàries	137	25	n.d.
Explot. Agropecuàries	128	30	n.d.

Programa de formació

El programa de formació disposa d'un elevat contingut experimental, amb un alt percentatge de pràctiques.

Les assignatures troncal i obligatòries tenen uns continguts bons i actualitzats. Quant a les optatives, el centre disposa d'una oferta àmplia; tanmateix l'elevat nombre d'assignatures que han de cursar els alumnes sembla recomanar la possibilitat d'estudiar un reagrupament d'assignatures semblants.

El programa de formació ha potenciat sobretot les àrees d'enginyeria i economia, però també hi ha hagut sensibilitat per elevar el contingut de coneixements medi ambientals. De totes formes, a l'hora d'estudiar nous canvis en els plans d'estudis, seria interessant incrementar el contacte amb el món empresarial a fi de rebre nous *inputs* que enriqueixin el programa de formació.

Taula 3.4.7. El pla d'estudis de l'ensenyament d'Indústries Alimentàries de la UPC

Assignatures	Crèdits teòrics	Crèdits pràctics	Total
Troncals i obligatòries	105.5	56.5	162
Optatives (2)	—	—	40.5
Lliure elecció	—	—	22.5
			225
Oferta de crèdits d'assignatures optatives (1)		162	Relació (1)/(2)
Oferta d'assignatures optatives		34	4
Pràctiques en empreses		Sí	

Taula 3.4.8. El pla d'estudis de l'ensenyament d'Explotacions Agropecuàries de la UPC

<i>Assignatures</i>	<i>Crèdits teòrics</i>	<i>Crèdits pràctics</i>	<i>Total</i>
Troncals i obligatòries	103.5	58.5	162
Optatives (2)	—	—	40.5
Lliure elecció	—	—	22.5
			225
Oferta de crèdits d'assignatures optatives (1)		208.5	<i>Relació (1)/(2)</i>
Oferta d'assignatures optatives		41	5
Pràctiques en empreses		Sí	

Desenvolupament de l'ensenyament

Els estudis impartits pel centre compten amb un sistema de fase selectiva que s'aplica als dos primers quadrimestres. En aquesta fase només hi ha assignatures troncales i obligatòries i en general es desenvolupen continguts de tipus bàsic, deixant l'especialització per etapes posteriors. Des del punt de vista del funcionament fóra interessant veure l'ajust de la seva oferta a les diferents trajectòries dels estudiants, tenint en compte que el temps per superar aquesta fase sovint és superior al teòric.

En general, s'observa un excés d'assignatures. Aquesta fragmentació del coneixement en assignatures molt petites fa que es disposi de poc temps per ser impartides, la qual cosa fa que tingui prioritat la teoria sobre la pràctica, i que se'n derivi un excés de proves d'avaluació. També es veu que l'oferta d'optatives no organitzada en blocs dificulta el disseny dels itineraris formatius.

L'excés d'assignatures, a banda de dificultar la gestió acadèmica, provoca un grau d'especialització del professorat massa elevat complicant la continuïtat de l'assignatura en cas que el professor titular canviï.

Del treball fi de carrera, cal esmentar positivament que una bona part d'ells estan integrats en les línies de recerca de l'Escola.

En relació a les tutories, cal indicar que s'ha procedit a crear la figura del tutor institucional, encara que sembla que aquest sistema no està encara consolidat.

Taula 3.4.9. Taxes d'èxit i rendiment¹ per al curs 1997-98 de l'ensenyament d'Indústries Alimentàries de la UPC

	<i>Taxa d'èxit (aprovals/presentats)</i>	<i>Taxa de rendiment (aprovals/matriculats)</i>
<i>Fase selectiva</i>	90.5%	84.5%
<i>Fase no selectiva</i>	94.2%	92.1%
	Nombre d'alumnes titulats	Pla nou: 89*
		Pla vell: 50**

¹ Només assignatures troncal i obligatòries.

* Inclou pla nou + adaptats.

** Dades corresponents a l'antic ensenyament d'Enginyeria Tècnica Agrícola .

Taula 3.4.10. Taxes d'èxit i rendiment¹ per al curs 1997-98 de l'ensenyament d'Explotacions Agropecuàries de la UPC

	<i>Taxa d'èxit (aprovals/presentats)</i>	<i>Taxa de rendiment (aprovals/matriculats)</i>
<i>Fase selectiva</i>	74%	64%
<i>Fase no selectiva</i>	91.3%	88.9%
	Nombre d'alumnes titulats	Pla nou: 48
		Pla vell: 50*

¹ Només assignatures troncal i obligatòries.

* Dades corresponents a l'antic ensenyament d'Enginyeria Tècnica Agrícola.

Taula 3.4.11. Mitjana d'alumnes per grup i per assignatures obligatòries de l'ensenyament d'Indústries Alimentàries de la UPC

	<i>Fase selectiva</i>	<i>Fase no selectiva</i>
Alumnes per grup de teoria	73	46
Alumnes per grup de pràctica	18	20
Alumnes de nou ingrès per grup de teoria		76
Alumnes de nou ingrès per grup de pràctica		19
Alumnes totals matriculats		349
Alumnes equivalents a temps complet		256

Taula 3.4.12. Mitjana alumnes per grup i per assignatures obligatòries de l'ensenyament d'Explotacions Agropecuàries de la UPC

	<i>Fase selectiva</i>	<i>Fase no selectiva</i>
Alumnes per grup de teoria	82	56
Alumnes per grup de pràctica	18	18
Alumnes de nou ingrès per grup de teoria		70
Alumnes de nou ingrès per grup de pràctica		16
Alumnes totals matriculats		284
Alumnes equivalents a temps complet		222

Alumnes

Tot i que no es disposa de dades concretes, es constata que l'estructura de l'Escola en grups reduïts i atenció personalitzada és percebuda positivament pels estudiants.

L'evolució del nombre de titulats de l'Escola mostra un notable i continu increment de 137 (1993-94 a 198 1997-98). En aquest sentit, es pot afirmar que, en l'especialitat d'Indústries Alimentàries, la major part d'estudiants matriculats finalitzen els seus estudis i obtenen el títol, tenint en compte que el nombre de titulats és molt semblant al de places ofertes de primer. En canvi, en l'especialitat d'Explotacions Agropecuàries, el baix nombre de titulats en relació als estudiants nous de primer curs sembla indicar que un bon nombre dels estudiants necessiten més anys per finalitzar els estudis

o bé no finalitzen la carrera. Per als cursos 1996-97 i 1997-98 es detecta un notable increment (de 800 a 900) en el nombre de matriculats, la qual cosa sembla indicar un augment en la durada dels estudis dels alumnes, en no ser atribuïble aquest increment a l'augment de matrícules del treball de fi de carrera dels estudiants del Pla 72 i considerant el manteniment de l'oferta de places.

D'altra banda, no hi ha un estudi concret sobre la càrrega de treball que tenen els estudiants, però sembla que és elevada donada la gran quantitat de treballs i activitats que cal fer.

Professorat

El nombre de professors de l'EUETAB era de 67, dels quals 45 són a dedicació completa.

La plantilla docent és satisfactòria en relació al context; de totes maneres podria ser interessant veure les disponibilitats departamentals amb els objectius i els encàrrecs docents a fi de detectar amb més garanties la plantilla òptima, així com la promoció del seu professorat.

Es pot dir també que els estudiants estan, en general, satisfets de la docència que reben. Ara bé, aquesta valoració positiva no hauria d'evitar que l'Escola es plantegés l'establiment de programes de formació en metodologia docent adreçats al professorat. Juntament amb aquest aspecte convindria també fomentar els mecanismes d'avaluació i reconeixement de l'activitat docent.

És interessant destacar que a l'Escola hi ha un bon nivell de recerca i transferència de tecnologia, així hi ha un important nombre de professors que són capdavanters en les seves especialitats i que treballen estretament amb la indústria del sector.

Taula 3.4.13. Dedicació docent del professorat dels ensenyaments de l'EUETAB de la UPC

	% de crèdits impartits sobre el total	
	Ind. Alimentàries	Exp. Agropecuàries
Catedràtics d'universitat	0%	0%
Titulars d'universitat	0%	0%
Catedràtics d'escola universitària	18.82%	29.01%
Titulars d'escola universitària	74.42%	66.14%
Associats	6.76%	4.85%
Altres professors	—	—

Instal·lacions

De les instal·lacions, en primer lloc cal destacar l'existència de la Torre Marimon com a centre de formació pràctica de primer ordre. Ara bé, malgrat que les instal·lacions de la Torre Marimon són valorades molt positivament, s'observa que hi ha una infrautilització, possiblement per la seva situació allunyada de l'Escola.

També és remarcable el bon funcionament de la biblioteca i la seva disponibilitat de recursos bibliogràfics, tot i que no disposa d'un espai excessivament ampli.

Quant a l'edifici de l'Escola, tot i la seva adequació, s'ha detectat que hi ha necessitat de poder comptar amb més aules i sales d'estudi, així com ampliar la capacitat de l'aula d'informàtica. També fóra bo poder incrementar l'accés a les xarxes informàtiques, així com la millora d'altres serveis generals a disposició de la comunitat universitària.

Relacions externes

Hi ha un notable grau de cooperació i relacions entre l'Escola i les universitats, organitzacions empresarials i altres institucions públiques i privades.

D'altra banda, l'Escola està portant a terme accions interessants per facilitar la inserció laboral dels titulats, factor que va acompanyat per un nombre important de demandes rebudes a la borsa de treball. També s'ha fomentat l'establiment de convenis de cooperació educativa Universitat-Empresa. En aquest punt cal dir, a més, que les empreses valoren molt positivament els estudiants en pràctiques que acullen.

Finalment, caldria dir que manquen actuacions de captació activa d'estudiants en els centres d'origen.